

Den foreslåede hjemmel i nærværende lovforslag til offentliggørelse af gødningsregnskaber, kontrolresultater, herunder påtaler og vedtagne administrative bødeforelæg på Internettet er i lighed hermed alment nabo- og borgerrettet.

Hensigten med at offentliggøre gødningsregnskaber m.v. er at lade et kendskab til gødskning med husdyr- og handelsgødning af betydning for miljøet indgå i lokal debat og planlægning. En åbenhed om forhold af betydning for miljøet er netop en af de bærende tanker bag FN/ECE-konventionen om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet ("Århus-konventionen"), der er ratificeret af såvel Danmark som EU.

En viden om gødskning med husdyr- og handelsgødning – f.eks. inden for en enkelt kommune eller i forhold til et bestemt naturområde – og her samtidig et kendskab til de jordbrugsvirksomheder, der måtte have foretaget overgødskning – kan medvirke til at forbedre borgernes grundlag for at deltage i debatten om miljøforhold i det pågældende område.

Offentliggørelse af vedtagne administrative bødeforelæg vil på dette punkt have karakter af en fravigelse af persondatalovens generelle regler om behandling af denne type oplysninger, idet lovforslaget medfører en ringere retsstilling for de registrerede personer end persondataloven. Lovforslaget lægger dermed op til, at en gødskningslov med det foreslåede offentliggørelsesomfang udtrykker en generel politisk afvejning af de anførte miljøhensyn over for hensynet til de registrerede personer.

Af betydning for forholdet mellem lovforslaget og persondataloven er endvidere, med hvilken hjemmel modtagere af de offentliggjorte oplysninger om vedtagne administrative bødeforelæg kan behandle disse oplysninger. Da lovforslaget ikke indeholder særlige bestemmelser herom, er det som udgangspunkt persondatalovens regler om privates behandling af oplysninger om strafbare forhold, der vil finde anvendelse. Persondatalovens regler herom er restriktive, hvorfor der i forbindelse med Fødevarerministeriets offentliggørelse på Internettet samtidig skal være instruktioner til borgerne om, under hvilke nærmere betingelser behandling af de modtagne oplysninger om strafbare forhold vil være lovlige i henhold til persondataloven.

Med lovforslaget er det hensigten, at Fødevarerministeriet skal kunne offentliggøre oplysningerne fra gødningsregnskaberne, kontrolresultater, herunder påtaler, samt vedtagne administrative bødeforelæg. Der er behov for en udtrykkelig lovhjemmel til offentliggørelse, da offentliggørelsen omfatter oplysninger,

der ellers vil kunne være fortrolige efter de almindelige regler om tavshedspligt.

Selv om der som ovenfor nævnt er tale om en fravigelse af persondataloven, er det på den anden side ud fra proportionalitetshensyn tilstræbt, at lovforslaget ikke går videre, end hensynet til de anførte miljøinteresser tilsiger. Det er derfor valgt ikke at søge hjemmel til offentliggørelse af oplysninger om overgødskning, der har medført politianmeldelse eller er blevet indbragt for domstolene som straffesag. Oplysninger herom vil således ikke efter det foreliggende lovforslag kunne offentliggøres.

Med lovforslaget kan offentliggørelse af gødningsregnskaber, hvortil er knyttet en sanktion i form af administrative bøder, kun finde sted, såfremt jordbrugsvirksomheden tydeligt og skriftligt er blevet gjort opmærksom på, at vedtagelse af den administrative bøde vil have den konsekvens, at gødningsregnskab og sanktion vil blive offentliggjort på Internettet.

Offentligheden kan i forlængelse heraf med ganske stor præcision kalkulere størrelsen på den administrative bøde. Dette skyldes det særlige forhold, at bødeniveauer direkte fremgår af bemærkningerne til forslag til lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (L 58, 1997-98, 2. samling).

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for stat, amt og kommuner

Der er på nuværende tidspunkt ingen danske erfaringer med afbrænding af husdyrgødning og fraktioner af husdyrgødning og dermed heller ingen erfaringer med mulighederne for anvendelse af restprodukter (aske og røggas) fra afbrændingen til jordbrugsformål.

Det er derfor vanskeligt at vurdere, hvor mange forbrændingsanlæg, der vil blive etableret i løbet af de nærmeste år. Det forventes, især af økonomiske grunde, at forbrændingsanlæg først og fremmest vil blive anlagt i en kombination med større biogasfællingsanlæg med tilknyttet gyllesepareringsanlæg.

Lovforslaget medfører imidlertid, at der i forbindelse med Fødevarerministeriets administration af ændringerne vedrørende afbrænding af husdyrgødning må forventes øgede omkostninger til den administration og kontrol, der er forbundet med virksomhedernes indberetning af til- og fraførsel af husdyrgødning og forbrændingsprodukter, samt den administrative og fysiske kontrol af gødningsregnskaber. Endvidere vil der være omkostninger forbundet med tilpasninger i Fødevarerministeriets IT-systemer.

Der forventes svagt forøgede administrative opgaver i Fødevarerministeriet i forbindelse med registre-